

Cons/ple. Galata

12 պարագայի մէջ, որիտասարդ կրներու հ
առջեկնեռու հակառակից առիդորմ է.

խաղաղութեան կողմէ գեղեցիկացաւ որ այդ երկուսն չեն գերում փոխարէնը ելմը տասկան Գանձուն կողմէ վնասուած ըլլալով պէտք է վերադարձուի նոյն Գանձունէն։

ՊԱՍՏԱՆ ամերիկեան դեսպան անուանուեցաւ առեւտրական նախարար Պ. Շթրաուս։ Նախորդ դեսպան Պ. Լեյնան Հոմեր դեսպան կարգուած է։ Ամերիկեան թերթերը գովազատով կը խոսին Պ. Շթրաուսի մասին։

ԳԵՍԱՐԻՍ ԳԱՆԱ։— Երևոյցի մէջ կատարուած հետազոտութեանց միջոցին գտնուած է նախկին Սպարքոս Բեամիլի փայայի մէջ թուղթեր իր ստորագրութեամբ անոնք առիմաստով։— «Գործածութեան տեղը 26րդ վեհապալուծեան ծանօթ հաղար հարիւր ոսկին ստացայ»։ Բեամիլի փայայի ուրիշ տեղեկագիրներն ալ երեւան հանուած են, որոնք քաղաքական վիճակը կը պարզեն։ Բեամիլի փայայի որդին տիրաւորաւ Սափա Երոտցի իոյն տուած ըլլալով՝ օգտ. կառավարութեան յանձնել տալու համար զայն, դիւանա-գլխական բանակցութիւններ կը կատարուին։

ԴԱՍԱԳԱՐՑՈՒԹԻՒՆ։— Երմաական պաշտօնատան տուրքի դիւանին միւսմէյից տեղիք. Հիւսէյին Բէմիլի ցկեանս բանտար-գութեան դատապարտուեցաւ, Սրգեայր Շեքար թերթին մէջ խոսքարարական հրատարակութիւններ ըրած ըլլալուն համար։

ՊԱՍՏԱՆ դերձակապետ կարգուեցաւ դերձակ Անիւսեան Վէլիշ։ Սուլթանը երկուքական ձի և երկուքական կառք նուիրեց Համիտի կայսերացուն իշխաններուն և իշխաններուն։

ԲԱՍԱՐՑՈՒԹԻՒՆԵՐ։— Գաւառեւ-րու մէջ հեղաշինեց ղեաքսիտեանները կը ձերբակալուին։ Այսպէս Պրոսպի, Էն-կիւրի և Ենի Բազարի մէջ բազմաթիւ յետադիմականներ ձեռք անցուած են։

ՈՍԿԱՐԶԱՊԵՏ Բոնաֆանթար եղբայրներուն կողմէ Համիտի դէմ բացուած դատը Սելանիկի մէջ տեղի պիտի ունենայ, Դատախազները 40,000 ոսկի փնտի հատուցում կը պահանջեն։ Սուրբառ Ե. Ի դաւած Սալաշետտին էջ, ալ դատ բացած է և 400,000 ոսկի կը պահանջէ, իբր յետ-նեայ ամսաթղթով։ Սալաշետտին էջ. կը յայտարարէ թէ զգայացունց յայտարարութիւններ պիտի ընէ հորը բանտարկութեան մասին։

ՍԵՐԱՊԵՏՈՒՆ արտօնատեղ Մեվլան-գաւտէ Բիթաթ պէյ Ամերիկա ուղևորուի է, եղբայրունի մէջ հայ հայրենակիցներուն կողմէ լաւ ընդունելութիւն չգտնելուն համար։

ՄԵՆԶ ԶԻՐԱՆ։— Նախորդ օրը, երբեքարթի, մեծ հրդեհ ծագեց է Այսընի մէջ։ Մանրամասնութիւն չկայ դեռ։

ԱՆՍԵՐԻՍ-ՀՈՒՆԻՍԻՍԻՍԻՍ գում-նուած 21/2 միլիոն ոսկի տուգանքին կէտը պատերազմական ելմացոյցին յատկացուած է։

ՕՍՄԱՆԼԻ անուն օդապարիկը յառաջիկայ ուրբաթ, կէս օրէն յետոյ ժամը 7ին պիտի բարձրանայ Թաքսիմ մարզա-րանէն։

Կ. ՊԱՍՏԱՆ հանքային սէնսիքային Սենակը, պատրաստած ըլլալով իր կա-նոնագիրը, Ընդ. Ժողովին պիտի ներկա-յայնէ, որ վաղը պիտի գումարուի Թո-քաթիւնի մէջ, կէս օրէն յետոյ ժամը 2ին (Ը. Ե.)։ Սուրբապիւնները, ճարտարա-գէտները, մնաւորներ տեղերը, հանքա-տեղերը, քարանձաւներ տեղերը և բոլոր անոնք որ կը շահագործուին Թուրքիոյ մէջ հանքային ճարտարաբանութիւն մղուած առաջ, գործով, կը հրաւիրուին ներկայ գտնուիլ այն նիստին։

ԳԵՐԶԱՆԵՐՈՒՆ և սպաներուն կը ծանուցուի թէ «խաբէ» կերպարը, բուրդէ աւ բամբակէ, որով զինուորական հա-մագդեաններ կը պատրաստուին, պատե-րազմական նախարարութեան կողմէ ըն-դուուուած է։ Ղեկըր վաճառատունը, Թիւ 370, Բերա, միայն չիւնի կուտայ ու կը ծախէ այդ կերպարը։

ԵԱՀԵՎԱՆ ԳԱՅԱՏՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ։— Վերջերս Լոնտոն ժամացոյցը ապրիլին յա-ձակուներու առաքիկայ եղաւ մրցակից վաճառանի մը ներկայացուցչին կողմէ, որուն ի գործ դրած անագիրն միջոցներն ապաւնտուած և մերժուած են օսկին րուն իսկ գործարանէն։ Օգտակար է իշխեցնել հոս թէ 4 տարիէ ի վեր Նեշապէլի Դի-տարարին մրցութեան ընդունուած բոլոր 29-հիցքերն ալ գործարաններուն մէջ Լոն-տոն գործարանը առաջինն է որ ամենա-կատարելաբար յաջողութեամբ մասնակցած ըլլայ այն մրցութեանը, ըստ որում ա-մէն տարի անխափան ստացած է սեւիկի բարձրագոյն մրցանակը և, բայց աստի, 355 աւելի ուրիշ մրցանակներ շահած է ընթէ Լոնտոն ժամացոյցին ստացած պատիւնե-րուն կատարելա մէկ ցուցակը կազմել հարկ ըլլալ, լրագրի մը սխալները չպիտի բաւէին, մինչև իսկ առանց յիշատակելու բազմաթիւ ցուցակահանգէներու բազմա-թիւ վարձատրութիւնները, ի մէջ այլոց 5 մեծ մրցանակ, 2 արտադր մրցանակ և 16

ախաղաղ, որոնք անոր չնգրուած են ոչ միայն բարձր չնգրութեամբ որակի ոգ մու-նաւոր մեղեմներուն համար, այլ առանց բազաւորեան ընդհանուր աւարտա-րեանց համար, ինչ որ այն վաճառանի-չին տուած է իր տեղեկութեան համար։ Իր տեսակին մէջ միակն է այն յաջմանակը զոր Լոնտոն ժամացոյցը տարաւ, նաւա-պետ Պեռնիէի հրամատարութեան տակ Մ. Նաւանդեմբէն դէպքի Հիւսիսային բեւեռ-մեկնող արշաւանքին առին, միայն 4 երկվայիկեանի տարբերութիւն մը ցոյց տալով՝ 429 օր տեւող այն ուղևորութե-նէն ի դարձին։ Լոնտոն ժամացոյցը նոյն-չափ արիւթեան կը դիմագրաւէ Բիւր-նի (Անգլիա) և Ուաշինգթընի (Մ. Նահանգ-ներ) Դիտարանները, որչափ Նեշապէլինը, և ամէն տեղ միևնույն յաջողութիւնները շահելով՝ իր կարեւորութիւնը միշտ աւելի կը շնչուի իբր նախադրեալ ժամագործա-կան ճարտարաբանութիւն մէջ տեղի ունե-ցած կատարելագործումներուն։ Լոնտոն գործարանին արտադրութիւնները պաշ-տօնապէս ընդունուած են Մ. Նահանգ-ներու և Իտալիոյ ծովային նախարար-թիւններէն, ինչպէս նաեւ հին և նոր ալ-խարհներուն երկաթուղիներու բազմաթիւ ընկերութիւններէն։ Առանց աւարտա-թեան Լոնտոն ժամացոյցը ընդհանուր ալ-խարհի ամենաշնորհ վաճառանիւնն է և իր արժանաւոր համարէ չի դադարի տարա-ծուելէ։ Վարկաբեկումը զոր մէկ քանի մրցակիցներու արհեստակցական նախանձը պիտի ուղեր յաւաք բերել, բնաւ չի կը-նար վնասել անոր, այն աստիճան իր եղա-կան յատկութիւնները գեր ի վերայ կը հանդիսանան զայն ամէն յաջակումէ։

Թուրքիոյ համար
Ընդհանուր Ներկայացուցիչներ
ՆԱՍԻՊ Խ, ԶԷՉԿԻՆԵԱՆ ԵՒ ՈՐԻԻ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԱՆԲԸ

ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱԿԱՆ հրաւիրակներէն Տ. Տ. Գ. Սաթուկեանց և Ա. Շախեան եպիսկոպոսները Ս. Բազարէ մէջ. այս առ-տու Բերայի Թաղ. Խորհուրդի անդամնե-րէն Յ. էջ. Եսաեանի և Մ. էջ. Ղալա-րուսեանի հետ Սիւնեայի վարչապետ Արմե-նակ սրկ. Լոնտոնի մարդակազմական ձեռնադրութեան ներկայ գտնուելէ վերջ Տ. Մեքարով վրդ. Տ. Սուրբեանի հետ ներկայացան Վեհ. Սինդիկատին։

*** Երուսաղէմի Պատր. Փոխմարդ Տ. Եղիշ Ե. Վ. 2-րդինսրեան երէկ Սը-լանտիտ երթալով Վեհ. Կաթողիկոսին կողմէ բարի գալուստ մաղթեց հրաւի-րակներուն։

ՀԱՅ ԿԱՆԱԿԱՆ ՄԻՈՒՆԻՒՄԸ ան-դուլ անդադար կ'աշխատի Առաջնայի թիւառ աղէտներուն օգնութիւն հա-ցնելու համար։ Կերտոսական Դիւանին և անդուլու անդամներն ալ մէկ օր Բե-րայի Արհեստանոցին մէջ ժողովուրդն ու խորհրդակցութիւններ կը կատարեն եւ ե-կան հազուատներ կը դասաւորեն. հա-ւաքող տիկիները ու օրիորդները տունէ տուն, խանութէ խանութ չըլծելով ամէն տեսակ հագուստ ու կերպաս կը հաւա-քեն։ Առնմանք 20 հազի չափ բան զը-րուած է Առաջա. Գիտականութիւնը ձիւ եղած է շնորհի Մ. Բիթի, Կիրակի օրուան ներկայացումն հաշիւ 1000 չը-ի չափ դոյացներ է, որովհետեւ շահուն կէտը ուս-տայի խումբը առեր է, մինչև մինչ կը կարծէինք թէ անձնուիրաբար կը ներկա-յայնեն։ Դիւանան Պ. Վահրամ Փափաղ-եան այսօր առաջնայից 2. Կ. Մ. Դի-ւանին իր կողմէ ներկայացում մը տու-հատելով ամբողջովին Առաջնայի աղէտ-եալներուն յատկացուելու համար։ Աւե-լորդ է անուշտ յիշեցնել այն Միութեան օր թէ՛ն այս կարգի առաջնային ըն-դունուին իսկ, անոնց գործադրութեանը և զոյացած հասոյթներուն վրայ կործ-վարի հակողութիւն կատարել պէտք է։ Ենանուցուած կարգ մը անձնուիրութիւն-ներու տակէն շատ անգամ շահմուլ դի-տուներ երեւան կ'ելլան կոր։

ՈՒՆԱՍ Պատրիարքարանին կողմէ պատուիրակութիւն մը առկէ առաջ մեր Պատրիարքարանը գալով՝ ցաւակցութիւն-յայտնած էր Առաջնայի աղէտին առթիւ։ Այսօր Ազգ. Պատրիարքարանի կողմէ պատուիրակութիւն մը ձեւերի Պատրիար-քարանը երթալով շնորհակալութիւն պիտի յայտնէ և այս առթիւ պիտի խոսէր որ Յոյներն ալ մասնակցին ինչպէս Առա-նայի Հայ արկածեալներուն բացուած հանգակալութեան։

ՍԱՆԱՍԻՍ կուսակալը մայիս 13 թի-ւով կը հեռագրէ թէ կերպին ու չըլա-կաներուն մէջ անդորութիւն կը տրիւ և ամէն ոք իր գործով կը ըզրալի։ Տեղական կառավարութիւնը կ'աշխատի խռովու-թեան պատճառած վնասները դարմանել և միւս կողմէ ջարդին պատճառները ջըն-նելով հարկ եղած պատիւները անօրինակ։

ԱՅԿ. ԺՈՂՈՎ. ԹԵՆ. վաղը նիստ պիտի գումարէր, բայց նկատելով որ Հա-

մաղուամբը չէ կրցած պատրաստել Պատր. ընտրելիներու ցանկը և միւս կողմէ Երու-սաղէմի հաշուներն Յանձնաժողովը չէ աստարած իր տեղեկագիրը (որոնք օրա-կարգի առաջին երկու կարեւոր ինդի-կներ կը կազմէին), վաղուան նիստը յե-տաձգուած է յաջորդ ուրբաթին (22 մա-յիս)։

ՎՐԻՎՈՐԻՆԵՐ ՍՑ Կ'ԱՌԵՆՈՒՆ. — Մարգարտարի տեսլութիւնը, ձեռնհաս իշխանութեան հրամանին վրայ, սկսած է եղբը Հայոց թէգէրներուն վրայ առաջ-ուան պէս յորհառնայ գրել փոխանակ Ղրիգորիէին։

ԿՐԵՒ. ԺՈՂՈՎ. անգամ Տ. Յակո-բոս վրդ. Շահպաղեանի անձնասպան ըլ-լալը երէկ ծանուցած էինք։ Վարդապետը սաստիկ կերպով աղգուած էր Ստանայի վերջին գէպերէն և հոգեկան տարապա-ման տխրութեան մը մասնուած էր։ Յու-ղարկաւորութիւնը տեղի կ'ունենայ այսօր Մարջ Եկեղեցիին մէջ Մաղաքիա Տէրու-եան և Գր. Յովհաննէսեան եպս. ներու-ներկայութեամբ։

ՊԱՏՐԱՐԻՍԻՍԻՍ հասած տեղեկու-կութեանց հայեցով, Առաջնայի իսլամ խոժանը սպառնացեր է տեղւոյն պատե-րազմ. աստեանի թէ եթէ կոտորածին հե-ղինակներէն կամ ոճրագործներէն մէկ հոգի կախուի, այդ խուժանը այս անգամ բոլորովին պիտի ջարդէ լինուցնէ Հայերը։ Այս յանդուգն սպառնալիքին վրայ նոր զօրք պիտի զրկուի եղբը Առաջնայ։

ՍԱՆԱՍԻՍ կարեւոր անձի մը կող-մէ գրուած նամակ մը կասկածելի ցոյց կուտայ անգլ. հիւպատոսին ընթացքը։ Երբորդ Էդուարդ օրը Մէրսինէ Առաջա-ֆրանս. և անգլ. զինուորներ պիտի զը-կուէին, բայց չիւլալ հիւպատոսը զան չկայ, մի՛ գաղթ հեռագրեր է. մինչև երբեք ու թայանը 40 ժամ տեւեք են։ Հիւպատոսը շատ լաւ յարաբերութիւններ ունի կուսակալին և ուրիշ պաշտօնեանե-րու հետ, բայց բան մը չի կրնար ընել։ Երկու չաբաթ առաջ ալ անգլ. նաւատոր-մէն 20-30 զինուոր Առաջա գայեր են արկածեալներ ասնելու, նոյն հիւպատոսը թող չէ տուեր Թուրքներուն հետեւած յա-տակազիւր լաւ կ'երեւայ իրեն։ Նոյն նա-մակագիրը կ'ընէ թէ Պարսէն գաղտը պա-տեղազմ. աստեանը հին յանձնաժողովին ուղղութեանը կը հետեւի. աղաւ չաբաթ-կեր բանասարկալները, ասանց նոր ձեռ-բակալութիւններ ընելու. թէեւ ձեռքա-կալելիք մարդ ալ չկայ։ Դործը սկզբուն-քով չի ըննել, այլ անձնականութիւնով. Դաղաքին մէջ որբեր և կնիւր լեցուն են, բայց ո՛վ տիրութիւն պիտի ընէ անոնց։ Կայացուց և վկայ կուլեն, բայց ո՛վ կայ ասպաղոցանող և վկայող։ Երկու երեք Հայեր միայն աղերասագիր տուած են, միայն Հայ ջարդող Թուրքներէն երեք հա-րիւր հոգի։ Ինքնապաշտպանութեան դի-մող Հայերը կը ձերբակալուին և դիտու-ղութեան կ'ըլլայ իրենց թէ ինչու զէնք պարպիւր են (այսինքն ըսել ուղեղով որ ինչու իրենք ալ ոչխարի պէս չեն մոր-թուել)։ Յարձակում և ջարդ ընդդիմութեան բան մը չեն տեսեր։ Եթէ աս նամակագիրն անգլացի է վկայ կուլեն, բայց ո՛վ կայ ասպաղոցանող և վկայող։ Երկու երեք Հայեր միայն աղերասագիր տուած են, միայն Հայ ջարդող Թուրքներէն երեք հա-րիւր հոգի։ Ինքնապաշտպանութեան դի-մող Հայերը կը ձերբակալուին և դիտու-ղութեան կ'ըլլայ իրենց թէ ինչու զէնք պարպիւր են (այսինքն ըսել ուղեղով որ ինչու իրենք ալ ոչխարի պէս չեն մոր-թուել)։ Յարձակում և ջարդ ընդդիմութեան բան մը չեն տեսեր։ Եթէ աս նամակագիրն անգլացի է վկայ կուլեն, բայց ո՛վ կայ ասպաղոցանող և վկայող։ Երկու երեք Հայեր միայն աղերասագիր տուած են, միայն Հայ ջարդող Թուրքներէն երեք հա-րիւր հոգի։ Ինքնապաշտպանութեան դի-մող Հայերը կը ձերբակալուին և դիտու-ղութեան կ'ըլլայ իրենց թէ ինչու զէնք պարպիւր են (այսինքն ըսել ուղեղով որ ինչու իրենք ալ ոչխարի պէս չեն մոր-թուել)։ Յարձակում և ջարդ ընդդիմութեան բան մը չեն տեսեր։ Եթէ աս նամակագիրն անգլացի է վկայ կուլեն, բայց ո՛վ կայ ասպաղոցանող և վկայող։ Երկու երեք Հայեր միայն աղերասագիր տուած են, միայն Հայ ջարդող Թուրքներէն երեք հա-րիւր հոգի։ Ինքնապաշտպանութեան դի-մող Հայերը կը ձերբակալուին և դիտու-ղութեան կ'ըլլայ իրենց թէ ինչու զէնք պարպիւր են (այսինքն ըսել ուղեղով որ ինչու իրենք ալ ոչխարի պէս չեն մոր-թուել)։ Յարձակում և ջարդ ընդդիմութեան բան մը չեն տեսեր։ Եթէ աս նամակագիրն անգլացի է վկայ կուլեն, բայց ո՛վ կայ ասպաղոցանող և վկայող։ Երկու երեք Հայեր միայն աղերասագիր տուած են, միայն Հայ ջարդող Թուրքներէն երեք հա-րիւր հոգի։ Ինքնապաշտպանութեան դի-մող Հայերը կը ձերբակալուին և դիտու-ղութեան կ'ըլլայ իրենց թէ ինչու զէնք պարպիւր են (այսինքն ըսել ուղեղով որ ինչու իրենք ալ ոչխարի պէս չեն մոր-թուել)։ Յարձակում և ջարդ ընդդիմութեան բան մը չեն տեսեր։ Եթէ աս նամակագիրն անգլացի է վկայ կուլեն, բայց ո՛վ կայ ասպաղոցանող և վկայող։ Երկու երեք Հայեր միայն աղերասագիր տուած են, միայն Հայ ջարդող Թուրքներէն երեք հա-րիւր հոգի։ Ինքնապաշտպանութեան դի-մող Հայերը կը ձերբակալուին և դիտու-ղութեան կ'ըլլայ իրենց թէ ինչու զէնք պարպիւր են (այսինքն ըսել ուղեղով որ ինչու իրենք ալ ոչխարի պէս չեն մոր-թուել)։ Յարձակում և ջարդ ընդդիմութեան բան մը չեն տեսեր։ Եթէ աս նամակագիրն անգլացի է վկայ կուլեն, բայց ո՛վ կայ ասպաղոցանող և վկայող։ Երկու երեք Հայեր միայն աղերասագիր տուած են, միայն Հայ ջարդող Թուրքներէն երեք հա-րիւր հոգի։ Ինքնապաշտպանութեան դի-մող Հայերը կը ձերբակալուին և դիտու-ղութեան կ'ըլլայ իրենց թէ ինչու զէնք պարպիւր են (այսինքն ըսել ուղեղով որ ինչու իրենք ալ ոչխարի պէս չեն մոր-թուել)։ Յարձակում և ջարդ ընդդիմութեան բան մը չեն տեսեր։ Եթէ աս նամակագիրն անգլացի է վկայ կուլեն, բայց ո՛վ կայ ասպաղոցանող և վկայող։ Երկու երեք Հայեր միայն աղերասագիր տուած են, միայն Հայ ջարդող Թուրքներէն երեք հա-րիւր հոգի։ Ինքնապաշտպանութեան դի-մող Հայերը կը ձերբակալուին և դիտու-ղութեան կ'ըլլայ իրենց թէ ինչու զէնք պարպիւր են (այսինքն ըսել ուղեղով որ ինչու իրենք ալ ոչխարի պէս չեն մոր-թուել)։ Յարձակում և ջարդ ընդդիմութեան բան մը չեն տեսեր։ Եթէ աս նամակագիրն անգլացի է վկայ կուլեն, բայց ո՛վ կայ ասպաղոցանող և վկայող։ Երկու երեք Հայեր միայն աղերասագիր տուած են, միայն Հայ ջարդող Թուրքներէն երեք հա-րիւր հոգի։ Ինքնապաշտպանութեան դի-մող Հայերը կը ձերբակալուին և դիտու-ղութեան կ'ըլլայ իրենց թէ ինչու զէնք պարպիւր են (այսինքն ըսել ուղեղով որ ինչու իրենք ալ ոչխարի պէս չեն մոր-թուել)։ Յարձակում և ջարդ ընդդիմութեան բան մը չեն տեսեր։ Եթէ աս նամակագիրն անգլացի է վկայ կուլեն, բայց ո՛վ կայ ասպաղոցանող և վկայող։ Երկու երեք Հայեր միայն աղերասագիր տուած են, միայն Հայ ջարդող Թուրքներէն երեք հա-րիւր հոգի։ Ինքնապաշտպանութեան դի-մող Հայերը կը ձերբակալուին և դիտու-ղութեան կ'ըլլայ իրենց թէ ինչու զէնք պարպիւր են (այսինքն ըսել ուղեղով որ ինչու իրենք ալ ոչխարի պէս չեն մոր-թուել)։ Յարձակում և ջարդ ընդդիմութեան բան մը չեն տեսեր։ Եթէ աս նամակագիրն անգլացի է վկայ կուլեն, բայց ո՛վ կայ ասպաղոցանող և վկայող։ Երկու երեք Հայեր միայն աղերասագիր տուած են, միայն Հայ ջարդող Թուրքներէն երեք հա-րիւր հոգի։ Ինքնապաշտպանութեան դի-մող Հայերը կը ձերբակալուին և դիտու-ղութեան կ'ըլլայ իրենց թէ ինչու զէնք պարպիւր են (այսինքն ըսել ուղեղով որ ինչու իրենք ալ ոչխարի պէս չեն մոր-թուել)։ Յարձակում և ջարդ ընդդիմութեան բան մը չեն տեսեր։ Եթէ աս նամակագիրն անգլացի է վկայ կուլեն, բայց ո՛վ կայ ասպաղոցանող և վկայող։ Երկու երեք Հայեր միայն աղերասագիր տուած են, միայն Հայ ջարդող Թուրքներէն երեք հա-րիւր հոգի։ Ինքնապաշտպանութեան դի-մող Հայերը կը ձերբակալուին և դիտու-ղութեան կ'ըլլայ իրենց թէ ինչու զէնք պարպիւր են (այսինքն ըսել ուղեղով որ ինչու իրենք ալ ոչխարի պէս չեն մոր-թուել)։ Յարձակում և ջարդ ընդդիմութեան բան մը չեն տեսեր։ Եթէ աս նամակագիրն անգլացի է վկայ կուլեն, բայց ո՛վ կայ ասպաղոցանող և վկայող։ Երկու երեք Հայեր միայն աղերասագիր տուած են, միայն Հայ ջարդող Թուրքներէն երեք հա-րիւր հոգի։ Ինքնապաշտպանութեան դի-մող Հայերը կը ձերբակալուին և դիտու-ղութեան կ'ըլլայ իրենց թէ ինչու զէնք պարպիւր են (այսինքն ըսել ուղեղով որ ինչու իրենք ալ ոչխարի պէս չեն մոր-թուել)։ Յարձակում և ջարդ ընդդիմութեան բան մը չեն տեսեր։ Եթէ աս նամակագիրն անգլացի է վկայ կուլեն, բայց ո՛վ կայ ասպաղոցանող և վկայող։ Երկու երեք Հայեր միայն աղերասագիր տուած են, միայն Հայ ջարդող Թուրքներէն երեք հա-րիւր հոգի։ Ինքնապաշտպանութեան դի-մող Հայերը կը ձերբակալուին և դիտու-ղութեան կ'ըլլայ իրենց թէ ինչու զէնք պարպիւր են (այսինքն ըսել ուղեղով որ ինչու իրենք ալ ոչխարի պէս չեն մոր-թուել)։ Յարձակում և ջարդ ընդդիմութեան բան մը չեն տեսեր։ Եթէ աս նամակագիրն անգլացի է վկայ կուլեն, բայց ո՛վ կայ ասպաղոցանող և վկայող։ Երկու երեք Հայեր միայն աղերասագիր տուած են, միայն Հայ ջարդող Թուրքներէն երեք հա-րիւր հոգի։ Ինքնապաշտպանութեան դի-մող Հայերը կը ձերբակալուին և դիտու-ղութեան կ'ըլլայ իրենց թէ ինչու զէնք պարպիւր են (այսինքն ըսել ուղեղով որ ինչու իրենք ալ ոչխարի պէս չեն մոր-թուել)։ Յարձակում և ջարդ ընդդիմութեան բան մը չեն տեսեր։ Եթէ աս նամակագիրն անգլացի է վկայ կուլեն, բայց ո՛վ կայ ասպաղոցանող և վկայող։ Երկու երեք Հայեր միայն աղերասագիր տուած են, միայն Հայ ջարդող Թուրքներէն երեք հա-րիւր հոգի։ Ինքնապաշտպանութեան դի-մող Հայերը կը ձերբակալուին և դիտու-ղութեան կ'ըլլայ իրենց թէ ինչու զէնք պարպիւր են (այսինքն ըսել ուղեղով որ ինչու իրենք ալ ոչխարի պ

ԼԱ ՄՒԻԹԻԷԼ ՏԷ ՖՐԱՆՍ Է ՏԷ ԳՕԼՕՆԻ

La Mutuelle de France et des Colonies

ՓՈԽԱԳԱՐԶ ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՆՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

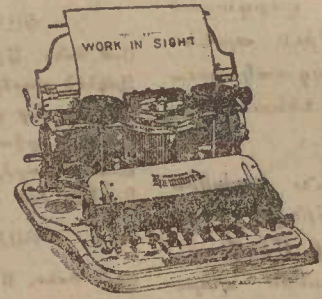
Պանք sp Ֆրանսի մէջ աւանդ ձգուած 60 միլիոն ֆրանկ

ԿԸ ԳՈՐԾԷ	ՊԵՏԱԿԱՆ ԲՕՆՈՐՈՒԼԻՆ տակ, 1905 մարտ 17ի օրէնքին համաձայն:
Կ'ԸՆԾՈՒՅԷ	ԴՐԱՄԱԳԻՆՈՒՄ ԵՎ ողջ մնացողներուն, և ԴՐԱՄՕԺԻՏ ու ՌԱՆԹ ՎԻՍԻՏԻՆ Կ'ԱՎԱՆՈՒԷ, 15 տարեկան վճարելի ողջ մնացողներուն, մահուան պարագային երաշխաւորութիւններով:
Կ'ԸՆԾՈՒՄ	Վճարուեալներ ԱՄՍԱԿԱՆ ՎԵՑ ԹՐԱՆՔԻՆ սկսեալ:
ԿԸ ՁԵՏԵԼԷ	ՊԱՆԿ ՏԷ ՖՐԱՆՍԻ ՄԷՋ Իր յաճախորդներուն յանձնած գրաւմերը, պիտակաւ երաշխաւորութիւն ունեցող աւտոմոբիլներու վերանորոգման ծախսերը:
ԳՈՐԾԱՆՈՒԹԻՒՆ - ԵՆԲ ՈՒՆԵՑԱՄ Է	700 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐԱՆԿԻ, մինչեւ 1908 նոյեմբեր 30 Իր երկու ճիւղերուն մէջ: ԿԵԱՆՔԻ ՈՒ ՄԱՀՈՒՄ

Տեղեկութիւն և կանոնագիր արագար կը տրուին
ԱՐԵՎԵԼԷԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏՆՈՐԷՆՈՒԹԵԱՆ ԿՈՂՄԷ:
Թիմարէր Խան, Ղալաթիա, Բեքեհայէ Բազար
Ընդհ. Տնօրէն Օ. ԺԻՌՕ
Փորձառու և գործունեայ գործակալներ կը փնտռուին, որոնք պէտք է ունենան լաւ յանձնարարականներ ալ:

HAMMOND ՀԱՄՄՈՆԸ

ԳՐԵՐԸ 130 ՁԱՆԱՋԱՆ ՁԵՒ ԳՐԵՐ
30
ՏԱՐԲԵՐ ԼԵՋՈՒՆԵՐՈՎ
ՎԱՃԱՐԱՆ ՄԻԱԿ ԿԵՐՈՒՄՏԵՐԻ
ՈՒՇԱՄ Մ. ՊՈՆՏ
ԵՒ
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԲԱՐՈՒՆԵՐ
Համարներ և ուր կը գրեց ֆրանսերէն, անգլիերէն, ճապոնի և լատին
փոխադրուած 30 լեզու մէկ մեքենայի վրայ

ՌՕՍԻԱ

ԱՊԱՆՈՎԱԳ. ԸՆԿ.

ՌՕՍԻԱՆ ԿՕՅՈՒՐ 1881-Ի ՀՐԱՄԱՆԱԳՐՈՎ ԱՐՄԱՆՈՒՄ

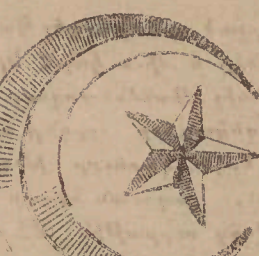
Ընկերութեան կեդրոնացեալին, Բեյրութայի

Ընկերութիւնը խիստ նպաստաւոր պայմաններով ապահովագրութիւններ կը կատարէ ընդդէմ հրդեհի, ամէն տեսակ արկածներու, ճամբորդութեան պատահարներու, երկաթուղիի ու շողեւանի մէջ, ապրանքներու փոխադրութեան ու ցուցաբերելի ապակիներու խորտակուելուն դէմ:

Ընկերութեան գրամագրու, ամբողջապէս վճարուած	10,666,666 ֆր.
Երաշխաւորութեան գումար	162,600,000 »
Ապահովագրութեան վճարուած գումար	460,949,000 »
1906 տարուան մէջ մէջ գանձուած Ապահովագրի ու տուրս	75,130,000 »

Ամէն տեսակ տեղեկութեան համար գիտել
Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին, Ազաբան Խան Վոյսոյա Ղալաթիա
Պոլսոյ գործակալութեան, Տիւրքիայի Խան, Ալը Էֆէնդի ճառագէտ, Թիւ 26
Տնօրէն, Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին. Ա. ՀիւրիՄիճ 11

ՕՍՄ. ԱՊԱՆՈՎԱԳՐԱԿԱՆ

ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԻՄՆԵԱՆՔ ՎԵՉ. ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ
1892 Օգոս. 2/14 և 1920 Սեպտ. 20 քուակի Գերմանիոյ

Դիմել Ընկերութեան Կեդր. գրասենեակը, Ղալաթիա, Ենդը Խան, Հէզարէն փողոց, Թիւ 14, Գործարարի վճարատուան դիմաց, կամ հետեւեալ հասցէներուն.

Պոլսոյ մասնաճիւղ Օսմ. Կայս. Պանքայի
Ընկ. ճամբի հրապարակ
Պոլսոյ, Մ. Ի. Սառոք, Շէյխ Խալաթիա
Խան, Պանքէ Գարու Թիւ 10:
Պոլսոյ, Ապաի պէյ և Ընդ. Վէզնէճիլի
փողոց
Պոլսոյ, Պ. Ս. Ալմէյդուր, Խան-Խանի
Պանքէ Գարու Խանի փողոց
Գաղաթիւ, Ալեքսանդր Խան-Խանի
Խանի հրապարակ
Գաղաթիւ, Մ. Ա. Անգրիա, Մասն
ճառագէտ

Պոլսոյ քաղաք, Մ. Ա. Տէմարի.
Բերա, Մասնաճիւղ Օսմ. Կայս. Պանքայի
Մեծ Փողոց
Շիւքի, Մ. Է. Ռոսի, Պոլսոյ քաղաքի ճառագէտ, Թիւ 137.
Պոլսոյ, Մ. Ա. Բիքեանց, Թիւ 12
Թիւնէլ Խան.
Մեծ Կղզի, Բէստը Էֆ.
Մաքրիզիւ, Մ. Ա. Անգլիա, Կայս.
Խանի հրապարակ
Սան Սթէֆանո, Քէյ-ճէան Էֆ.:

17 Գործակալութիւնը օգտ. գլխաւոր քաղաքացի մէջ:

ՆԵՍԼԷԻ ԿԱԹՐ

Ինքնին կատարեալ
սնունդ մը կը կազմէ.
Բոլորեալ միամայն
վնդին համաձայն

ՆԵՍԼԷԻ ԿԱԹՐ
Բանկապիւն սնունդ մըն է. տղոց և
սկսեալակալներու համար:
50-46

ԲՈՒՄԵԼԻ ԵՐԿԱՐՈՒՄԻՆԵՐՈՒ
ՎԻՆԱԿԱՆԱՆՈՒԹԻՒՆԸ
ԱՅՏ. — Բուսելի Երկաթուղիներու
236րդ վիճակահանութիւնը պիտի կատարուի
1909 մայիս 19/1 յունիսին, կէս օրէն
ստալ ժամ 10ին, օսմ. Հանր. Պարագի
կեդրոնացեալին մէջ, հրապարակաւ, և
մասնաւոր, հանրագումար: Խնդրեալն աւա-
ղարարութիւններուն և Օսմ. Կայս. Պանք.
քաղի պատուիրակներուն մասնակցութեան
թիւնը:
Կ. Պոլսոյ 6/19 մայիս 1901

ՍԻՆԿԵՐ

ԿԱՅՍ. ՊԱՆԱՏԱՆ ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ

THE SINGER MANUFACTURING Co.

Սինկերի կարի մեքենաները զուտ անգլ. արդարեալ չինուած ըլլալով, իրենց
տուրմուրեմով անշուշտ գնահատուած են, որ աշխարհի ամէն կողմը տարած-
ուած են և բոլոր ընտանիքները, զերմաներն ու կոշիկարները լոկ Սինկերի
մեքենայ սկսած են գործածել: Սինկեր Ընկերութիւնը ցար 490է աւելի պատ-
ւոյ վկայական և շարքաւ ստացած է բոլոր ցուցահանդէսներէն:

Մասնաճիւղեր բոլորեալ Թուրքիոյ մէջ:
Սինկերի մեքենաները կը ծախուին միմայն Սինկեր Ընկերութեան վաճա-
ռատներուն մէջ:

Բերա	1. Մեծ փողոց, Պոն Մարշի դիմաց, Թիւ 343 և 343 կրկին: 2. » » Կալաթի Սէրայի դիմաց:
Կալաթի	1. Սինկեր Խան Թիւնէլ Խան: 2. Թրամվայի կայարանին դիմաց:
Պոլսոյ	1. Սուլթան Համաթ Թիւ 2: 2. Սուլթան Պալատ, Թրամվայի կայարանին դիմաց Թիւ 13
Ալիսար	2 արդ. Պոլ, Թիւ 120:

Դասերը և նորագործութիւնները ձրի: Սինկեր Ընկերութեան կեդր. վարչատեղին
կը գտնուի Բերա, Մեծ փողոց, Թիւ 343 և 343 կրկին, Սարգիս պէյ Տիւզ
Օղլուի տունը:
16

ԻՒՆԻՕՆ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ
Ի ՌԱՐԻՉ
1828-1829
ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ
Ի ՌԱՐԻՉ
Գ. ԲԼԱՍ ՎԱՆՏՈՒ, 9

ԱՊԱՆՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՇՐՈՋԱՊԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Դրամագրու և պահուած	329	Միլիոն Դրամ
1906ին գանձուած ապահովագրին	30	»
Մինչև 1906ի վերջը հաւաքուցալ վաճաք	480	»

Ինչպէս այս Թուանշաններէն կ'երևի, Ընկերութեան դրամագրուին ու պահուածի
գումարն է 329 ՄԻԼԻՈՆ ԴՐԱՄՆԵՐ՝ որ հսկայ երաշխաւորութիւն մը կ'ընծայի
ԻՒՆԻՕՆԻ ապահովագրելոց:

Արեւելքի համար մասնաւոր գեղեցիկ աւանդոյց. նպատակաւոր պայմաններ՝ ուն
համեմատ կերպով աւելի ԳԵՐԱՆՉՆԵՐ քան « և Ընկերութեան պայմանները՝
Ապահովագրութեան ամէն ձեւերը ամէնէն ամեն գինեով, օրինակի համար՝
ԱՊԱՆՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Ի ԴԵՂ ՄԱՀՈՒ, ԽԱՐ, ԴՐԱՄՕԺԻՏ, ԸՆԿ. ԷՖ.:

Ընկերութեան Դրամագրուն և ՕՍՄԱՆԻԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՊԱՆԻԱՆ
Թուրքիոյ և Արեւելքի Ընդհ. Տնօրէնութիւն
Ընդհ. Տնօրէն ՍԻՄՈՆ ԳԱՅՍԵՐԻԱՆ
ՊԻՆԻԱՆ ՏԵՐ-ՆԵՐՍԵՍԻԱՆ
Պոլսոյ, Սուլթան-Համաթ, Բաքըբը Օղլու Բաւաթ:
Գործակալութիւնը Թուրքիոյ քաղաքացի մէջ:

ՄՕՍ

ՀԱՅԵՆԱՐԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Համարող և ապրանք փոխադրող
տեղեկագիր

Ա. կարգի ՍԷՂԻ ՄԻՆԻՍ ԲԱՐՈՒՄ ԹԵՂԵՂ ՆԱՐՊՈՒ ՆԱՎԱՐՈՒ	Բ. կարգի ՆԱՅԻՌԻՍ ՆԱՅԻՌԻՍ ՊՈՒՂԻՍ ՍԵՂԻՍ ՆԱՐՊՈՒ ՆԱՎԱՐՈՒ
---	--

Առաջին կարգի շողեւանները չափ
հանգստաւէտ են նաեւ մէջտեղը քն-
արածակ սենեակներ ունին, և կ'արտա-
նորութեան կը լուսաւորուին և կ'են ճամ-
բորդներու համար տեսչուի ունին:

Երկրորդ կարգի շողեւաններն ալ ան-
մասնաւոր թուով ճամբորդներ կ'առնեն,
բայց տեսչուի չունին:

Սինկեր Ընկերութեան Կարգի գինն է 15
Կ. Պոլսոյ Լիվրերու Ա. կարգի գինն է 15
» » Բ. » » 11

Կը խնդրուի վաճառականներէն որ փո-
խադրութեան կամ ապրանքները Ղալա-
թի մարտահանութեան հանելու համար՝ իրենց
հրապարակելու տան շողեւանին ժամանու-
մէն 24 ժամ առաջ:

Ամերիկայի և Եւրոպայի նաւահան-
գիւղերէն անուանու համար ապրանքներ
կ'ընդունուին:

Դիմել առ. ճ. Ա. ՈՒՐԻՍԻՆ և Ընկ.
Գործակալ. — Սիմոն Խան, Պանքէ քա-
ղա, Պոլսոյ
ՏԵՂԵՂ ՄՕՍ ԸՆԿ.
31 ձեւա Սիմոն, Լիվրերու

ՀԱՄԻՏԵԱՆ ՐԵԺԻՍԸ

Դրեց՝ ԲՕԼ ՏԸ ՌԵԿԼԱՄ

ԳԼՈՒԽ Զ.

Ա. ՊՏԻՒՆ - ՀԱՄԻՏԻՆ
ՍԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՄԱՐԿԻՆԸ

Անուանուած Մարտիկի փաշա չքա-
նուեցաւ Համիտէն, խառնուելով բոլոր այն
կարեւոր դէպքերուն, որոնք պատահած
են Համիտի պահակարաններէն առաջ թէ
եւտը: Ինչպէս մեր ուրիշ գործերուն մէջ
ալ ըսած ենք, Մարտիկի փաշա ո'չ
միայն ահագին ուղ և նպատակաւոր դեր
մը կատարած է ի նպատակ Թուրքիոյ ճը-
մարիտ չափերուն:

Որքան առեւն որ Մարտիկի փաշա իր
գործաւոր ազդեցութիւնը պահեց արեւելք
վրայ, այս վերջինը քիչ մը սահմանա-

փակուեցաւ իր միանձնեան իշխանութեան
մէջ:

Իայց Մարտիկի փաշա զո՞ գնաց
Եւրոպական կողմ մը ծառայութեան: Իր
տունը պաշարուեցաւ ռուսականներու կող-
մէ, որոնք գրաւեցին իր նստակիցը և
զաղտնի չօթերը: Կ'ըսեն թէ Սուլթանին
արարքներուն վրայ չօթեր առած էր
ան: Իր հակառակորդները, որոնք մեծ
մասամբ իրեն կը պարտէին բարձր պաշ-
տոնին, պէտք եղած կերպով ընտելի
ընելէ յետոյ Մարտիկի փաշայի ընտրեալ
ազդեցութիւնը իր վեհապետի վրայ,
այս վերջինը սկսաւ անձնական թելա-
գործութիւններուն հետեւել: Տժգոյն Սուլ-
թանը կարծիք Սուլթանի փոխուած էր:

Կ. Պոլսոյ ջարդերը և այնուհետեւ
արեւելք արեւելքը, որ հետզհետէ ստա-
կացած է, արդարեւ կը զուգարդիրն
համարուէր թիւրքական կասկածելի
գաղափարներ և ազդեցութիւնը կորսնցնե-
լուն հետ:

Նկարագրու Սաիա փաշա իր արարք
վերադարձը կը պարտի Մարտիկի փա-
շայի: Երկրորդ յամարիլան արարքը

տուած էր Սաիա փաշան: Միեւնոյն բանը
կարելի է ըսել ուրիշ շատ մը անձնաւոր-
ութեանց մասին: Մարտիկի փաշա խա-
ղաղութեան և հաշտութեան միջնորդ մը
եղած է իր ստեղծի տիրոջ ու բարձր
ծառանդուն միջոց:

Մարտիկի փաշա երեք զաւակ ունե-
ցած է. աղջիկ մը՝ այսօր Թիւնէլ Խան
Սիւքաթի և երկու մանչ՝ Ալեքսանդր և
Տէմիլիոս: Առաջինը Սամաի իշխան
եղած է, իսկ վերջինը երկար տանն օսմ.
ընդհանուր հրապատու Մարտիկոյ մէջ:

Նախկին աշխատակից Մարտիկի փա-
շայի և միշտ իր բարեկամը, հակառակ
կարծիքներու տարբերութեան և մեր ըրած
ընտրութեան խնդիրները, ուղեցնեալ քաղաք
ընտելի այդ մեծանուն պաշտօնակցին,
իր անկախ ու անպետական նկարագրին
համար: Այդ բանը արդէն իսկ ըրած ենք,
Ռեվիւ Տիւրքիայի մէջ գրելով հետե-
ւալը:

Ուրեղի ապականութեան և դիւ-
ռած գաղափարական հարստութեան մէջ
չորս հոգի միայն գտայ. նուազ փաշա
գոր օսմ. բանակին Միւսան անուանած

եմ. Սուլթանին կաթնեղալը իմէր
պէյ, որ ճիշդ անոր կը նմանի. Ղալի
Օսման փաշա՝ Բիշիլայի պաշտպանը և
տաթի, Մարտիկի փաշա՝ Այդ միջա-
վայրին մէջ գտնուող չորս խեղճերը՝ մէկ
խօսքով կրնան ըսել թէ պարկեշտ անձ
նաւորութիւններ են»

ԳԼՈՒԽ Է.

Ա. ՊԱՆԻՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԵՎ ԱՍԶԱՅԻՆ
ՈՒ ՄՈՒՆ ՀԱՄԻՏԻՆ
Իշխանի և վիսայի ճիւղերը. Գաղաթիւ-
Յիւսէպոյի մը կ'որոշուի. — Կախաղ
իշխանը. — Շէյխ Ապիւրախման Է-
սին և իր գաւառի թիւները. — Ա. Է.
Կաթիկի մը գաղափարները — Յոսե-
փ Կաթիկի մը և թիւները.
Գ. — Եւրոպայի պարագրիներ
և գաղաթիւ:

Ալ կարգը եկաւ Սուլթանը ցոյց տա-
լու իր բուն էութեամբ, ԲԷ իր իշխան
և թէ իր վեհապետ ունեցած կրկնակ
նկարագրով:

Ապրիլ-Համիտ Խան Բ. Երրորդ գա-
ւառն է Սուլթան Ապրիլ-Մէճիսին, 1842

եւտը. 22ին ծնած է. Իր կայսերական
ընտանիքին 34րդ վեհապետն է, և 28րդը
Կ. Պոլսոյ առումին ի վեր 1876 օգոս-
տոս 31ին զան բարձրացած, Մարտի
Ե. Կաթիկի, ինչպէս այս վերջինն ալ
իր հօրեղբոր՝ Ապրիլ-Աղլազի, ողբերգա-
կան պարագաներուն մէջ մեռած:

Պաշտօնական Թուրքիա անուն մեր
գործին մէջ 13 տարի առաջ տալէս կը
նկարագրէին Սուլթանը: Ապրիլ-Համիտ
Ֆիդիկապէս չի նմանի ո'չ իր հօրը, և ո'չ
ալ հօրեղբորը: Նուազ յաղթանակաւ,
նուազ սլացիկ հասակով, Թեքեա նուազ
փափկակալով, Չըպին և հիւսիսեւտ երե-
ւոյթով, Ապրիլ-Մէճիսին հետ բազմա-
մամր սա յառաջանական տարբերութիւն
ունի որ մեծ հայրը աշխարհ-Չըպին
խառնուածքի տէր էր, մինչ չորս
աշխարհ-մարդային(*) խառնուածք մը ու-
նի, և Թեքեան արեւելքի կը ներ-
կայանէ հայկական, Երեւան և արա-
բական տիպարներու խառնուրդ մը:

(Եւրոպականի)

(*) Այդ խառնուածքն ունին բոլոր
երկրոս ու կապիտալ բռնակալները: